

PRESENTATIECONCERT

DOOR

Erwin Wiersinga

zaterdag 14 maart 1992 Jozefkerk Assen

Programmatoelichting

De orgelsonates van Felix Mendelssohn-Bartholdy vormen in het begin van de 19e eeuw een belangrijke impuls voor de na Bach wat in de versukkeling geraakte orgelliteratuur.

Mendelssohn wist in zijn werken de oude polyfone principes te binden aan de nieuwe gevoelenswereld van de Romantiek. In zijn Sonate in f maakt hij in het 1e deel - zoals ook in enkele andere sonates - gebruik van een koraalmelodie: "Was mein Gott will das g'sehen allzeit".

Johannes Brahms schreef in het laatste jaar van zijn leven zijn Chorale preludes posthuum gepubliceerd als op. 122.

De doodzieke, zwaarmoedige Brahms heeft na de voltooiing van dit opus (no. 11 "O Welt ich muß dich verlassen") niets meer gecomponeerd.

In het koraal "Herzlich tut mich verlangen" is de koraalmelodie te horen in het pedaal omspeeld door een wat pianistisch aandoende manuaalpartij.

Het Scherzo op. 65 is één van de kortere werken in de schier onuitputtelijke voorraad orgelcomposities van Max Reger.

Hier een lichtvoetige Reger, die een speels thema op een typische scherzo-vorm uitwerkt (snelle hoekdelen met een rustig midden-gedeelte).

De dit jaar uitvoerig herdachte Hendrik Andriessen schreef zijn Sonate di Chiesa in 1927. In deze variatiereeks verwijdt de componist zich soms zeer ver van het uitgangspunt om aan het slot het thema in een stralend fortissimo te laten terugkeren.

Het prachtige Claire de Lune vormt één van de hoogtepunten uit de Pièces de Fantaisie, 24 korte stukken van wisselend karakter.

Charles-Marie Widor schreef 10 symphonieën waarin de symphonische orgelstijl, reeds te vinden bij o.a. Guilmant, werd vervolmaakt. Widor werd in zijn tijd beschouwd als één van de grootste orgelvirtuozen.

Ook als leermeester (o.a. van Vierne) stond hij hoog aangeschreven.

Erwin Wiersinga studeerde aan het Stedelijke Conservatorium te Groningen bij Wim van Beek, alwaar hij het diploma Uitvoerend Musicus orgel behaalde met onderscheiding. Ook behaalde hij het diploma U.M. piano.

Hij concerteert regelmatig in binnen- en buitenland (Duitsland, Polen, Rusland en Letland) en maakte diverse radio-opnames.

Erwin Wiersinga is ook te beluisteren op de cd "Orgels in Stad en Ommeland". Hij is organist van de Nederlands Hervormde kerk te Roden.

In 1819 bouwde Petrus van Oeckelen een orgel voor de voormalige abdijkerk te Assen. Het is het eerste instrument dat hij heeft gebouwd.

In 1855 werd het instrument overgeplaatst naar de nieuwe Jozefkerk en verder uitgebreid. In 1894 besloot men een nieuw orgel te laten bouwen door de firma L. van Dam.

Het oude orgel werd overgeplaatst naar de Hervormde kerk te Havelte waar het nu nog staat.

Het nieuwe Van Dam instrument, dat in 1896 gereed kwam, heeft twee manualen voor Hoofd- en Bovenwerk en een vrij Pedaal.

Nadat de orgelmakerij Van Dam ophield te bestaan en het onderhoud in andere handen overging, verslechterde de toestand van het orgel in de Jozefkerk aanzienlijk door gebrek aan onderhoud.

In 1955 vond op verzoek van de organist een grondige restauratie plaats door de firma Koch, waarbij de dispositie geheel naar het in die tijd heersende neo-barokke klankideaal werd gewijzigd.

In 1956 heeft een onbekend persoon een bedrag beschikbaar gesteld voor het orgel. Er werden plannen gemaakt om het orgel uit te breiden met een Rugpositief, waardoor het aantal stemmen op 43 zou worden gebracht. De persoon in kwestie kwam echter vroegtijdig te overlijden en doordat een testamentaire beschikking ontbrak werd het geld niet door de familie toegezegd. De werkzaamheden waar de firma Koch reeds mee was begonnen werden stopgezet, waardoor een verdere aantasting van het instrument werd voorkomen.

In 1982 kreeg M. Ruiten de opdracht het orgel te restaureren en de oorspronkelijke dispositie zoveel mogelijk te herstellen, iets wat niet eenvoudig was, aangezien een groot aantal registers was verdwenen.

Uit Leiden en Purmerend kon pijpwerk worden aangekocht uit Van Dam instrumenten, waardoor slechts twee registers nieuw bijgemaakt hoefden te worden.

Een Quintadeen 8' uit Leiden werd aan de dispositie toegevoegd, de Dulciaan van Koch is wegens geldgebrek nog niet vervangen.

De cd "DRENTSE ORGELS I" is vanaf 16 maart verkrijgbaar o.a. bij warenhuis VANDERVEEN te Assen voor de prijs van f 42,50.

Programma Assen, 14 maart

Welkomstwoord

1. Sonate no. I in f F. Mendelssohn-Bartholdy
- *Allegro Moderato et serioso* (1809-1847)
- *Adagio*
- *Andante recitativo*
- *Allegro assai vivace*

2. "Herzlich tut mich verlangen" Joh. Brahms
(1833-1897)

3. Scherzo op. 56 M. Reger
(1873-1916)

overhandiging cd "DRENTSE ORGELS I" aan mr. J.J.L.
Pastoor, gedeputeerde van de provincie Drente.

PAUZE

4. Sonata di chiesa H. Andriessen
(1892-1981)

5. Uit "Pièces de Fantaisie"
Claire de Lune L. Vierne
(1870-1937)

6. Uit Symphonie VI Ch. M. Widor
Allegro (1844-1937)

Iedere muzikant weet ons te vinden ...

Eric J. J. J. J.
MUZIEK

DE KOMPLETE MUZIEKWINKEL

Stationsstraat 1 - Assen - Tel. 05920 - 11573

... en nú weet U het ook!

FOTOKOPIEREN
doe je bij

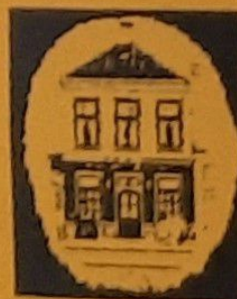
**KOPIE
PLUS** in de

Oude Molenstraat 109 te Assen

- ⌘ Zelf doen ... of laten doen! ⌘ Perfecte kwaliteit
 - ⌘ Persoonlijke, attente service
 - ⌘ Ook grote aantallen
- Nu ook kleurkopieën

Snel en goedkoop geleverd!
Diverse afwerkingsmogelijkheden, o.a. snijden -
inbinden - perforeren - vouwen enz. ...

Telefoon 05920 - 1 10 19

d' Ouderwetse Bakkerieje

Vaart 5 - Assen
Tel. 05920 - 12586

De specialist in volkorenbrood

HET BEILER MUZIEKHUIS

KOM NAAR DE VAKHANDEL

Het goede adres:
Het Beiler Muziekhuis
Oude Molenstraat 111-113
9401 DN ASSEN
Telefoon 05920-10027

voor de mooiste

PIANO's en

klassieke **ORGELS**

Openingstijden:

dinsdag t/m donderdag 13.30 - 18.00 uur,

vrijdag 13.30 - 21.00 uur,

zaterdag 09.00 - 17.00 uur.

HET BEILER MUZIEKHUIS